

Huddunge hembygdsförening



Mitt i socknen ligger vår hembygdsgård, vackert belägen intill kyrkoruinen från 1300-talet; den som en gång var anledningen till att det bildades en hembygdsförening i Huddunge.

Föreningen bildades 1928 av kyrkoherde Einar Gisslandi och ett antal prominenta personer i syfte att få till stånd en utgrävning av ruinen som sedan skulle ”hägnas och vårdas”. Föreningen höll sitt första styrelsemöte året efter. Efter att utgrävningen gjorts på hösten 1930 började restaureringen av ruinen som invigdes 1934 med en hembygdsfest.

Sex år senare började Gamla kyrkplatsen intill fyllas med byggnader; en mangårdsbyggnad från Håcksbytorp och en bodbyggnad från Ravastbo. Sedan kom en ladugårdslänga och ett härbre också på plats. Sockenmagasinet, som stått vid den nya kyrkan, blev flyttat till sin plats innanför kyrkogårdsmuren som nu inhägnar ruinen. Senare har en linbastu och en smedja tillkommit. I början av det nya millenniet skaffade vi en scenvagn som är bra att ha när det skall bli underhållning!

Foto Karl-Erik Wikström. Text Eva Wikström.



Midsommarfirandet på Huddunge hembygdsgård är föreningens största evenemang med ett ständigt stigande antal besökare, upp till sjuhundra personer de senaste åren. Det kommer folk från hela kommunen och även ännu mer långväga gäster. Att det är välbesökt förklaras kanske av att vi inte tar något inträde och att vi har inte har så höga priser i serveringen? Men också att det är lätt att hitta dit och att det är en vacker omgivning med kyrkoruinen intill och att det är barnvänligt! Vi har en hantverksbod, lotterier, pilkastning, fiskdamm och trollkarlsunderhållning.

Det har inte alltid firats midsommar på hembygdsgården, det började i mitten av 1970-talet. Innan dess firade folk hemma i byarna, med grannar, släkt och vänner. Ett lite mindre midsommarfirande hade hållits i några år på Rödjebro idrottsplats, men en eldsjäl som då satt i föreningens styrelse såg till att det flyttades dit det hör hemma. Tack Börje Wallner!

Foto och text Eva Wikström.



Föreningen har genom åren skaffat sig en anseilig samling föremål från gårdarna i socknen. Det är jordbruksredskap, verktyg, textilier m.m. På bilden syns en pligglåda för skomakeri. De flesta gårdar hade en smedja där man gjorde de verktyg man behövde för att tillverka räfsor, slagor, tjugor och laggkärl i trä. Många är vackert dekorerade och märkta med årtal och bomärke. Tillverkning av laggkärl bedrevs vid sidan av lantbruket och såldes på marknader. Allt som behövdes för lin- och ullberedning häcklor, kardor m.m. tillverkade man på gårdarna. Men inte spinnrockar; ”det var dalkarlarnas speciella tillverkning och köptes på marknaden i Sala”, som Axel Johansson skriver i sin bok *Från 1800-talets Huddunge*. Däremot har vi fått ta emot många fint utsirade glättbräden som gavs som fästmansgåva till den blivande bruden. De äldsta är ifrån slutet av 1600-talet.

Foto Monika Morling. Text Eva Wikström.



Bilden togs då hembygdsföreningen och LRF gjorde en s.k. ”byvandring” till Rönnvikens kalkbruk för ett antal år sedan. Någon med konstnärsådra bland arbetarna hade förevigat den här tjejen med käck hatt, målade ögonbryn och glugg mellan framtänderna. Vem var hon? Det får förbli en gåta. Kalkbruket var i drift under olika arrendatorer mellan 1914 och 1946. Det köptes då upp av Strå kalkbruk i Sala, som därefter lade ner verksamheten. Sprängare, lastare, brännare och kalkbruksarbetare fick gå till andra jobb. Bruket står ännu kvar som det har gjort sedan den sista arbetsdagen. Allting som använts för processen att utvinna kalk finns kvar i de välbevarade byggnaderna: verktyg, spadar, skottkärror. Tunnor med kalk står framme i bränneriet. En stelnad tavla av en förgången tid med hårt kroppsarbete och ohälsosam miljö. Men visst ja, hon på väggen också!

Foto Johan Lindström. Text Eva Wikström.